

Informacja o sytuacji na transgranicznym rynku Pracy Polski i Słowacji – stan na 31.08.2022 r.

W większości regionów transgranicznych stopa bezrobocia jest na porównywalnym poziomie. Występują podobne trudności w zapewnieniu odpowiednich kadr dla gospodarki. Istnieją powiaty po polskiej jak i po słowackiej stronie, które nadal posiadają dwucyfrową stopę bezrobocia, są to powiaty: Bardejov (11,55%), Kežmarok (16,89%), Svidník (11,32%), Medzilaborce (11,89%) w Kraju Preszowskim, a po polskiej stronie powiat bieszczadzki (12,5%), leski (13,8%), przemyski (10,7%), brzozowski (14,1%) w województwie podkarpackim.. Warto zauważyć, że podregion sądecki (woj. małopolskie) jest mocno zróżnicowany pod względem poziomu bezrobocia. W Nowym Sączu odnotowujemy jedną z najniższych wartości w województwie tj. 2,9 % natomiast w powiecie nowosądeckim jedną z najwyższych tj. 7,4% (stan na sierpień 2022r.).

Tabela 1. Stopa bezrobocia w regionie przygranicznym Polski (stan 31.08.2022).

Region przygraniczny po stronie polskiej	Stopa bezrobocia (%)	Spadek w stosunku do 31.08.2021 r.
Polska	4,8	
Województwo śląskie	3,7	-0,1
Powiat żywiecki	4,8	-2,0
Powiat cieszyński	4,6	0,6
Województwo małopolskie	4,1	-0,8
Powiat gorlicki	4,4	-1,0
Powiat nowosądecki	7,4	-0,5
Powiat limanowski	5,9	-0,5
Powiat nowotarski	4,2	-2,5
Powiat tatrzański	6,8	-0,7

Region przygraniczny po stronie polskiej	Stopa bezrobocia (%)	Spadek w stosunku do 31.08.2021 r.
Miasto Nowy Sącz	2,9	-0,5
Województwo podkarpackie	7,3	-1,2
Powiat bieszczadzki	12,5	-1,2
Powiat leski	13,8	0
Miasto Krosno	2,6	-0,2
Powiat krośnieński	5,1	-1,0
Powiat przemyski	10,7	-2,0
Powiat brzozowski	14,1	-0,6
Powiat rzeszowski	6,5	-1,6
Miasto Rzeszów	4,6	-0,9
Powiat sanocki	6,1	-0,2
Powiat jasiński	9,0	-1,5

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w regionie przygranicznym Słowacji (stan 31.08.2022).

Region przygraniczny po stronie słowackiej	Stopa bezrobocia (%)	Spadek w stosunku do 31.08.2021 r.
Słowacja	6,14	
Kraj Žyliński	4,89	-0,99
Čadca	5,07	-1,16
Namestovo	4,14	-1,09
Tvedošín	4,14	-0,99
Kraj Preszowski	10,16	-1,15
Bardejov	11,55	-1,56
Kežmarok	16,89	-0,44

Region przygraniczny po stronie słowackiej	Stopa bezrobocia (%)	Spadek w stosunku do 31.08.2021 r.
Poprad	5,70	-1,33
Stara Lubownia	6,97	-1,63
Stropkov	10,58	-1,79
Kraj Preszowski	10,16	-1,15
Śvidnik	11,32	-2,23
Humenne	7,18	1,12
Miedzilaborce	11,89	-2,85
Snina	8,44	-1,79

Źródło: opracowanie własne.

Zarówno polscy jak i słowaccy pracodawcy doświadczają podobnych problemów związanych ze znalezieniem kandydatów do pracy. W większości obszarów przygranicznym Polski na przestrzeni lat 2020, 2021 i 2022 wzrasta liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy do publicznych służb zatrudnienia. Największy wzrost miejsc pracy odnotował obszar przygraniczny województwa podkarpackiego, następnie uplasowało się pasmo województwa małopolskiego i śląskiego. Na słowackim pograniczu na przełomie lat 2020 i 2021 nie odnotowano wzrostu zgłoszonych miejsc pracy, jednak w 2022 r. ta liczba sukcesywnie wzrasta.

Tabela 3. Liczba ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszana do urzędów pracy.

Obszar przygraniczny	Rok 2020	Rok 2021	Dynamika zmian 2020/2021	Stan na 31.08.2022 r.	% w stosunku do 2021 r.
Województwo śląskie (2 powiaty)	7628	9807	+29%	6172	62,9%

Obszar przygraniczny	Rok 2020	Rok 2021	Dynamika zmian 2020/2021	Stan na 31.08.2022 r.	% w stosunku do 2021 r.
Województwo małopolski (6 powiatów)	11176	14354	+28%	7806	54,4%
Województwo podkarpackie (10 powiatów)	10898	15214	+40%	12973	85,3%
Kraj Preszowski (9 powiatów)	15336	12000	-22%	4958	41,3%
Kraj Żyliński (3 powiaty)	4507	4581	+2%	2666	41,8%

Źródło: opracowanie własne.

Jednocześnie przy rosnącym zapotrzebowaniu na pracowników wzrosła liczba zawodów deficytowych. W regionie przygranicznym głównie brakuje: pielęgniarek i położnych, lekarzy, samodzielnych księgowych, kierowców autobusów, kierowców samochodów ciężarowych, kierowników budowy, diagnostów samochodowych, blacharzy i lakierników samochodowych, spawaczy, kucharzy, operatorów produkcji, robotników budowlanych.

Obecnie wysokość minimalnego wynagrodzenia w Polsce i na Słowacji jest na podobnym poziomie. Płaca minimalna w Polsce w 2022 r. wynosi 3010 zł (w 2021 r. wynosiła 2800 zł) i jest zbliżona do płacy na Słowacji – obecnie w 2022 r. wynosi 646 Euro (w 2021 r. – 623 Euro).

W 2023 r. w Polsce planowany jest dwuetapowy wzrost minimalnego wynagrodzenia: od 1 stycznia 2023 r., do kwoty 3490 zł., natomiast od 1 lipca 2023 r. do kwoty 3600 zł. Płaca minimalna na Słowacji od 01.01.2023 r. planowo ma wzrosnąć do 700 Euro. Kwoty te nie stanowią motywacji do poszukiwania pracy przez Polaków na Słowacji i odwrotnie. Sytuacja ta ma bardzo duży wpływ na poziom mobilności zawodowej mieszkańców obydwu regionów tj. mniejsze zainteresowanie zatrudnieniem po drugiej stronie granicy.

Poniżej zaprezentowano zawody deficytowe w regionie transgranicznym Polski i Słowacji.

Obszar przygraniczny województwa śląskiego:

- elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, spawacze,
- brukarze,
- lekarze,
- nauczyciele przedmiotów zawodowych,
- pielęgniarki i położne,
- robotnicy budowlani,
- ślusarze.

Obszar przygraniczny województwa małopolskiego:

- pielęgniarki i położne,
- lekarze,
- samodzielni księgowi,
- kierowcy autobusów,
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- kierownicy budowy,
- diagności samochodowi,
- blacharze i lakiernicy samochodowi,
- spawacze,
- kucharze.

Obszar przygraniczny województwa podkarpackiego:

- informatyk – programista,
- lekarze,
- pielęgniarki,
- dekarze,
- kierowcy ciągnika siodłowego.

Obszar przygraniczny Kraju Żylińskiego:

- operatorzy produkcji,
- kelnerzy,
- kucharze,
- spawacze,

- blacharze,
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- robotnicy budowlani,
- murarze,
- ślusarze.

Obszar przygraniczny Kraju Preszowskiego:

- kelnerzy,
- kucharze,
- spawacze,
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- blacharze,
- lekarze.

Na Słowacji zatrudnionych jest aktualnie (stan na 04.10.2022 r.) 2733 Polaków, w regionie przygranicznym 529 Polaków, co stanowi 19,36 % w ogólnej liczbie pracujących Polaków na Słowacji. Najczęściej wybieranym przez obywateli polskich sektorem gospodarki jest: przemysł, budownictwo i gastronomia. Jest to wyraźny wzrost w stosunku do liczby Polaków zatrudnionych w regionie transgranicznym wg stanu na 30.09.2021 r., która wyniosła wtedy 312 osób. Największa liczba Polaków zatrudniona jest w powiecie Námestovo – 228 osób, a następnie w Čadca – 129 osób. Po stronie polskiej trudno pozyskać dane dotyczące aktywności zawodowej obywateli słowackich w Polsce. Zarówno powiatowe jak i wojewódzkie urzędy pracy nie dysponują danymi dotyczącymi liczby pracowników obywatelstwa słowackiego zatrudnionych u polskich pracodawców czy też liczbą założonych działalności gospodarczych/filii przedsiębiorstw prowadzonych przez obywateli/firmy ze Słowacji. Ustawodawstwo polskie nie nakłada na pracodawcę obowiązku zgłaszania faktu zatrudnienia cudzoziemca publicznym służbom zatrudnienia.

Tabela 4. Liczba pracujących obywateli polskich w przygranicznych powiatach słowackich.

Liczba pracujących obywateli polskich w przygranicznych powiatach słowackich	Stan na 30.09.2021 r.	Stan na 04.10.2022 r.	Najczęstsze sektory gospodarki narodowej
Cadca	97	129	Przemysł, budownictwo
Namestovo	91	228	Przemysł
Tvrdosin	16	43	Przemysł, handel
Poprad	25	34	Gastronomia, przemysł
Levoča	5	3	
Kežmarok	17	17	Przemysł
Stara Lubowňa	10	13	Przemysł, budownictwo
Bardejov	24	29	Budownictwo
Svidník	6	8	
Stropkov	7	5	Budownictwo
Medzilaborce	1	0	
Snina	1	1	
Humenne	12	19	Handel
Razem	312	529	

Źródło: opracowanie własne.

Opracowano:

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie,
Zespół Zamiejscowy w Nowym Sączu.